

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

19/7110-2

6. januar 2020

Forslag til endring av regler om turistfiske - Høring

Nærings- og fiskeridepartementet sender med dette på høring forslag til regelendringer knyttet til turistfiske.

Høringsfristen er 17. februar 2020.

Les og svar på høringen her: www.regjeringen.no/id2684608

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Vi ber om at høringssvar sendes digitalt ved å benytte skjemaet for høringssvar på www.regjeringen.no.

Bakgrunn

Turistfiskerieringen har vært gjennom en vekst i flere år. Turister etterspør reiselivsprodukter der det å fiske sin egen fisk er en del av opplevelsen. Turistfiske er blitt et attraktivt produkt som det er høy etterspørsel etter, først og fremst fra utenlandske gjester. Denne såkalte turistfiskerieringen har potensial til å bidra ytterligere til verdiskaping langs kysten. Etter hvert som interessen for turistfiske øker, får imidlertid også enkelte uheldige konsekvenser av turistfisket større praktisk betydning.

Selv om ressursuttaket fra turistfiske er begrenset sammenliknet med ressursuttak fra alminnelig fiskerivirksomhet, gis det i dag ikke et fullstendig bilde av ressursuttaket fra havet som stammer fra turistfiskevirksomheter. Det er også en utfordring at turister kun tar med seg de mest verdifulle delene av fisken ut av landet, og kaster resten. Dette er en uønsket sløsing med fullverdige ressurser.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Fiskeri- og
havbruksavdelingen

Saksbehandler
Alessandro Andrés
Tøvik Astroza
22 24 64 63

Videre opplever departementet at det er en utfordring at enkelte smugler fisk ut av landet i større kvanta. Det avdekkes flere beslag ved grensestasjonene, men mye tyder på at den reelle utførselen er høyere. De som står for denne aktiviteten, har ikke nødvendigvis vært gjester ved registrerte turistfiskebedrifter.

Det er i denne sammenheng også relevant å informere om at regjeringen 21. juni 2019 la frem Meld. St. 30 (2018-2019) *Samhandling for bedre sjøtryggleik*. I meldingen foreslås det å vurdere om det bør stilles strengere krav til utleierye og leietakere av fritidsbåter. Dette arbeidet har Sjøfartsdirektoratet nå igangsatt. I arbeidet skal det vurderes om utleie av fritidsbåt er regulert på en slik måte at sikkerheten for leietaker er tilstrekkelig ivaretatt. For å få et godt kunnskapsgrunnlag skal Sjøfartsdirektoratet samarbeide med Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap og Fiskeridirektoratet. Dersom slike krav ved utleie av båter skulle bli strengere, vil det påvirke turistfiske næringen direkte gjennom en ytterligere ansvarliggjøring.

Departementet mener også det er viktig å se dette høringsforslaget i sammenheng med arbeidet som Sjøfartsdirektoratet nå gjennomfører. Uønsket og useriøs atferd i forbindelse med både sikkerhet ved båtutleie og ressursuttak antas å kunne henge sammen.

Gjeldende rett

Fra 1. januar 2018 ble det innført nye regler for turistfiskevirksomhetene. Tidligere fantes det i mindre grad oversikt over næringsvirksomheten og ressursuttaket som fulgte med.

De viktigste elementene i det nye regelverket var:

- Registrering av turistfiskevirksomheter
- Fangstrapporteringsordning for turistfiskevirksomheter
- Utførselskvoten ble endret til 20 kg for gjester ved registrerte bedrifter, 10 kg utførselskvote for alle andre
- Ordningen med troféfisk ble fjernet
- Utførselskvoten ble endret til å gjelde innenfor en periode på 7 kalenderdager

Forskrift om turistfiskevirksomheter har bestemmelser om pliktig registrering av turistfiskevirksomheter samt pliktig fangstrapportering fra turistfiskevirksomhetene. Det er også en bestemmelse om turistfiskevirksomhetenes informasjonsplikt overfor sine gjester om relevant regelverk. Forskriften har bestemmelser om tilbakekall og sletting av virksomheter fra registrert ved brudd på pliktene etter forskriften. Myndighetene har også anledning til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd etter havressursloven.

Forskrift om rapportering av fangster fra turistfiskevirksomheter har bestemmelser om fiskeartene som er omfattet av rapporteringsplikten, samt fangstrapporteringsinnhold og frekvens. Det er i dag pliktig å rapportere om torsk, kveite, sei, uer og steinbit. Fangstene skal rapporteres som antall fisk per art, per fartøy og per fisketur fordelt på fangstdato. Rapporteringen skal inkludere fisk som er fanget, men som ikke tas med til land. Også fisketurer uten fangst av de nevnte arter skal rapporteres (nullfangst). Rapporteringen skal skje minst en gang per kalendermåned.

Forskrift om utførselskvote av fisk og fiskevarer fra sportsfiske gir bestemmelser om at det kun er tillatt å føre ut 10 kg fisk eller fiskevarer, herunder fiskefilet, per person innenfor en periode på 7 kalenderdager. Dersom kvoten er fanget ved et turistfiskevirksomhet som er registrert hos Fiskeridirektoratet, er kvoten 20 kg. Fisk eller fiskevarer kjøpt i Norge omfattes ikke dersom det kan dokumenteres at fisken eller fiskevarene er kjøpt fra registrert næringsdrivende, eller dette av andre grunner fremstår som overveiende sannsynlig. Videre omfattes heller ikke fisk som er fisket fra merkeregistrert fartøy og overtatt fra fartøyeier, og dette kan dokumenteres ved fremvisning av sluttseddel.

Havressursloven § 22 fastsetter bl.a. regler om redskapsbegrensninger. Av bestemmelsen går det frem at den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger, bare kan drive fiske eller fangst med håndredskaper.

Departementets vurderinger og forslag til endringer

Forskrift om utførselskvote av fisk og fiskevarer fra sportsfiske

Dagens regler innebærer at alle har lov til å ta med seg 10 kg fiskefilet ut av landet, mens personer som har fisket i regi av en registrert turistfiskebedrift kan ta med seg 20 kg.

Departementet vil foreslå at dette endres til at man kun har adgang til å ta med seg fisk ut av landet dersom man har fisket hos og oppholdt seg på en registrert turistfiskevirksomhet. En slik endring vil bidra til at det kan bli bedre oversikt over uttaket av fisk fra havet som turistfisket fører med seg. Tiltaket vil også bidra til en ytterligere profesjonalisering av og legitimitet for turistfiskerieringen, og styrke konkurransesituasjonen for seriøse, registrerte turistbedrifter sammenliknet med andre tilbydere som ikke bidrar på samme måte til bl.a. verdiskapingen lokalt.

Det pågår for øvrig et arbeid på myndighetsnivå om praktisering og klargjøring av dokumentasjonskravet knyttet til utførsel av fisk ved landegrensen.

I dag gjelder utførselskvoten innenfor en periode på 7 kalenderdager. Det innebærer at det må gå 7 dager før en privatperson kan ta med fisk ut av landet på nytt. Departementet ønsker tilbakemelding fra høringsinstansene om hvorvidt den tidsperioden bør endres til én gang årlig.

Utførselskvotens innretning

Dagens regler innebærer at det er lov til å ta med seg utførselskvoten i form av fiskefilet. Departementet vurderer det slik at det finnes utfordringer med ressursutnyttelse. At utførselskvoten gir anledning til å ta med fisken ut av landet som filet, medfører at en del ressurser kan gå til spille. Departementet mener at det er uheldig.

Departementet vil foreslå at utførselskvoten endres fra å tillate utførsel av fiskefilet til å kun tillate å ta med hel fisk (sløyd og hodekappet). Det vil kunne bidra til å forhindre ressursløsning ved at det ikke blir kastet så mye restråstoff i forbindelse med filetering. Samtidig vil det bidra til å sette reiselivsopplevelsen i sentrum, fremfor å legge til rette for et mengdefiske.

Det vil kunne styrke konkurransesituasjonen for seriøse, registrerte turistbedrifter, sammenliknet med andre tilbydere som ikke bidrar på samme måte til bl.a. verdiskapingen lokalt.

Departementet har i forbindelse med dette forslaget vurdert om det i stedet bør innføres omregningsfaktorer i turistfisket, slik det er for yrkesfiskere. En omregningsfaktor skal avspeile forholdet mellom fiskens (hele) vekt og vekt av bearbejdede produkter. Omregningsfaktorene baserer seg på at ressursen skal være godt utnyttet, mao. skåret og behandlet etter en klar standard. Det kan ikke forventes at turistfiskere skal klare dette på en tilstrekkelig måte, slik man gjør i fiskerinæringen. Det er heller ikke gitt at tollmyndighetene på grensen vil oppleve kontroll som innebærer bruk av omregningsfaktorer som en forenkling, sammenliknet med dagens ordning.

Departementet mener derfor at en innføring av omregningsfaktorer ikke vil være hensiktsmessig i turistfiske. Departementet mener at det vil være enklere å kun tillate utførsel av hel fisk (sløyd og hodekappet), fremfor å differensiere utførsel med ulike vektgrenser for ulike produkttilstander basert på omregningsfaktorer.

Praktisering av regelverket

Ettersom reglene knyttet til utøvelse av turistfiske og turistvirksomheter har fungert i snart 2 år, mener departementet at det er viktig å vurdere endringer. Den første perioden med regler har båret preg av tilpasning til nytt regelverk, og praktiseringen av håndhevelsesbestemmelsene har ikke vært utpreget streng siden 1. januar 2018.

Departementet ser det nå som naturlig at man har kommet i en ny fase med tanke på praktisering av regelverket. Reglene bør håndheves strengere, særlig når det gjelder manglende fangstrapportering. Myndighetene har flere virkemidler, herunder sletting av virksomheter fra registeret over turistfiskevirksomheter samt illeggelse av overtredelsesgebyr.

Fangstrapporteringsregler

Bestemmelsene i fangstrapporteringsforskriften gir plikter til turistfiskevirksomhetene knyttet til flere aspekter av rapportering av fangst til myndighetene.

For å sikre en bedre oversikt over ressursuttaket ønsker departementet å høre hvorvidt det er et behov for å forsterke rapporteringsreglene, og dermed klargjøre ytterligere pliktene knyttet til det å være registrert turistfiskebedrift. Departementet ønsker høringsinstansenes syn på om antall arter det skal rapporteres om, bør utvides ut over artene torsk, kveite, sei, uer og steinbit.

Av hensyn til administrering av data fra fangstrapporteringen ønsker departementet å foreslå at rapporteringen skal skje fortløpende. Departementet er kjent med at det allerede finnes tilgjengelige digitale løsninger som vil gjøre denne rapporteringen overkommelig.

Bruk av restråstoff

Det finnes i dag ingen krav til oppbevaring av avskjær/restråstoff for turistfiskevirksomhetene.

Departementet er kjent med at det finnes ulike prosjekter og initiativer til hvordan mest mulig av råstoffet kan bli benyttet og potensielt øke verdiskapingen hos virksomhetene.

Departementet ønsker høringsinstansenes innspill på om det finnes måter for forvaltningen å kunne tilrettelegge på, gjennom f.eks. endring av regelverk e.l., for ytterligere bruk av rest-råstoff fra turistfiskevirksomheter.

Informasjonsplikt overfor gjester

Turistfiskevirksomheter skal etter *forskrift om turistfiskevirksomheter* § 4 "informere turistene om regelverket for sports- og rekreasjonsfiske, herunder om fiskeredskaper, omsetningsbestemmelser og utførselskvoter."

Selv om dette er en plikt etter reglene i dag, så ser departementet et behov for å tydeliggjøre i forskriftsteksten den plikten virksomhetene har til å gi tilstrekkelig opplæring og informasjon til turistene for å sikre korrekt fangstrapportering. Dette er fordi man i praksis er avhengig av at turistene rapporterer fangstene på korrekt måte, både for virksomhetene og for forvaltningen med hensyn til oversikten over ressursuttak fra havet.

Krav om tillatelse/godkjenning av turistfiskevirksomheter

Etter havressursloven § 22 kan departementet "*i forskrift fastsette krav til registrering for å drive verksemd som nemnd i første punktum og gje nærare føresegner om vilkår for slik registrering*". Denne hjemmelen er i dag benyttet gjennom *forskrift om turistfiskevirksomheter*.

Det fremgår av merknaden til lovendringsforslaget, jf. Prop. 119 L (2016-2017), at "*(f)orslaget om lovheimel for registreringsordning inneber ikkje at departementet kan innføre ei konsejnsordning i tradisjonell forstand. Ein legg mellom anna til grunn at dei som fyller vilkåra i forskrifta har rett til registrering dersom dei søker om det, og vilkåra for tilbakekall av registrering ikkje er oppfylte*." Dette legger en viss begrensning på hvor langt man kan gå i å stille vilkår for etablering av turistfiskevirksomheter. Dersom man skal innføre en form for tillatelses- eller godkjenningsordning, vil det kreve en lovendring.

Departementet ønsker høringsinstansenes syn på hvorvidt en fremtidig tillatelsesordning for turistfiskevirksomheter er ønskelig, og hvorvidt det bør gjøres en lovendring for å kunne stille vilkår om tillatelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene

Departementet vurderer at forslaget om å endre utførselskvoten til å kun gjelde for turister som har nyttet registrerte virksomheter, innebærer et tydelig bidrag til å styrke situasjonen til de seriøse aktørene i turistfiskerieringen. En slik endring vil kunne være en anledning for turistfiskevirksomhetene til å profilere seg i markedsmessig sammenheng som den eneste lovlige måten for turister til å kunne føre ut selv fisket fisk i Norge på.

Forslaget om å endre utførselskvoten fra 20 kg fiskefilet til hel sløyd og hodekappet fisk vil i praksis føre til et lavere tillatt kvantum av fisk til utførsel for turister sammenliknet med

dagens regler. En mulig konsekvens av dette er at turister med et ønske om mest mulig utførsel av fisk ikke lenger vil oppleve turistfiske i Norge som like attraktivt, og dermed kunne føre til et bortfall av visse typer kunder for turistfiskevirksomhetene. Departementet vurderer likevel forslaget som viktig for å signalisere tydelig at turistfiske i utgangspunktet ikke må baseres på et mengdefiske, men heller et fiske hvor opplevelsen av fisket står i sentrum. Videre er forslaget begrunnet i å få bukt med sløsing med fiskeressurser, ved at det ikke vil bli kastet så mye restråstoff i forbindelse med filetering.

Når det gjelder forslaget om en løpende fangstrapportering fremfor rapportering én gang i måneden, viser departementet til hensynet til administrering og riktige data. Slik situasjonen er i dag med summert månedsrapportering av fangstene, mangler man informasjon om antall turer (innsats). Departementet viser til at det er tilgjengelige rapporteringssystemer som tilrettelegger på en god måte for løpende rapportering. Slike løsninger åpner f.eks. for å overlate selve registreringen av fangstene til dem som er ute på sjøen og fisker (via nettbrett e.l.), og gir etter departementets oppfatning også det beste grunnlaget for en rapportering i samsvar med regelverket. Dette vil etter departementets vurdering være til gunst for både forvaltningen og virksomhetene.

Departementet kan alt i alt ikke se at forslagene vil innebære særlig byrdefulle nye konsekvenser for næringen, da gjeldende plikter allerede innebærer et arbeid med oppfølging overfor gjestene.

Når det gjelder forslagene i sin helhet og mulige konsekvenser for myndighetene, så vurderer departementet at de endrede reglene ikke vil være mer ressurskrevende for Tolletaten å forholde seg til enn dagens regler.

Det forutsettes for øvrig at Fiskeridirektoratets eventuelle tettere oppfølging av overholdelse av regelverket vil gjøres innenfor de til enhver tid gjeldende budsjetttrammer.

Forslag til forskriftsendringer

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår følgende endringer.

Endring av forskrift om utførselsreguleringkvote av fisk og fiskevarer fra sportsfiske

§ 2. Utførselsreguleringkvote

Det er ikke tillatt å føre ut av landet ~~mer enn 10 kg~~ fisk eller fiskevarer ~~per person~~, inkludert bearbejdede produkter, herunder fiskefilet, ~~innenfor en periode på 7 kalenderdager. Den som kan dokumentere~~ ~~Dersom det kan dokumenteres~~ at fisken eller fiskevaren er fanget i regi av en turistfiskevirksomhet som er registrert i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter, jf. forskrift 5. juli 2017 nr. 1141 om turistfiskevirksomheter, ~~kan likevel er det tillatt å føre ut 20 kg per person, innenfor en periode på 7 kalenderdager. Fisken må være hel, sløyd og hodekappet. Det er ikke tillatt å føre med seg ut fisk i bearbejdet form som fiskefilet.~~ Fisk eller fiskevarer kjøpt i Norge

omfattes ikke dersom det kan dokumenteres at fisken eller fiskevarene er kjøpt fra registrert næringsdrivende, eller dette av andre grunner fremstår som overveiende sannsynlig. Videre omfattes heller ikke fisk som er fisket fra merkeregistrert fartøy og overtatt fra fartøyeier, og dette kan dokumenteres ved fremvisning av sluttseddel.

Forskrift om turistfiskevirksomheter

§ 3. Rapportering av fangst

Turistfiskevirksomheter skal løpende rapportere gjestenes fangster til Fiskeridirektoratet ~~én gang pr. måned.~~ *senest innen XX etter at fisken er fangstet.* Fiskeridirektoratet fastsetter forskrift med nærmere bestemmelser om hvordan rapporteringen skal skje, herunder om den skal differensieres på fiskeslag og inneholde en oversikt over antall fisk og/eller kvantum pr. fiskeslag. Fiskeridirektoratet kan også for korte perioder gi forskningsinstitusjoner tillatelse til å pålegge et begrenset antall turistfiskevirksomheter å delta i representative utvalgsundersøkelser som gjøres i forskningsøyemed.

§ 4. Informasjon

Turistfiskevirksomheter skal informere turistene om regelverket for sports- og rekreasjonsfiske, herunder om fiskeredskaper, omsetningsbestemmelser og utførselskvoter.

Turistfiskevirksomheter skal i tillegg informere turistene om reglene knyttet til fangstrapportering, etter forskrift 20. desember 2017 nr. 2445 forskrift om rapportering av fangster fra turistfiskevirksomheter.

Forskrift om rapportering av fangster fra turistfiskevirksomheter

§ 2. Fangstrapporteringens innhold og frekvens

Fangstene skal rapporteres som antall fisk per art, per fartøy og per fisketur fordelt på fangstdato. Rapporteringen skal inkludere fisk som er fanget men som ikke tas med til land. Også fisketurer uten fangst av de nevnte arter skal rapporteres (nullfangst).

Det skal fremgå av rapporten hvilken virksomhet som rapporterer.

Rapporteringen skal skje *løpende.* ~~minst én gang per kalendermåned.~~

Med hilsen

Martin Hageselle Bryde
avdelingsdirektør

Alessandro Andrès Tøvik Astroza
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste			
Arbeids- og sosialdepartementet	Postboks 8019 Dep	0030	OSLO
Din Tur AS			
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	Postboks 2014	3103	TØNSBERG
Finansdepartementet	Postboks 8008 DEP	0030	OSLO
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Forsvarsdepartementet	Postboks 8126 DEP	0032	OSLO
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	BERGEN
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011 Dep	0030	OSLO
Innovasjon Norge	Postboks 448 Sentrum	0104	OSLO
Justis- og beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep.	0030	OSLO
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	OSLO
Kommunesektorens organisasjon	Postboks 1378, Vika	0114	OSLO
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landsorganisasjonen i Norge	Youngsgt. 11	0181	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Møre og Romsdal fylkeskommune	Postboks 2500	6404	MOLDE
NHO Reiseliv	Postboks 5465	0305	OSLO
Nofima AS	Postboks 6122 Langnes	9291	TROMSØ
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	BODØ
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Norges Jeger- og Fiskerforbund			

Norges Kystfiskerlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Råfiskerlag	Postboks 6162 Langnes	9291	TROMSØ
Novasol AS			
Olje- og energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033	OSLO
Pelagisk Forening	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Regelrådet	Kartverksveien 21	3511	HØNEFOSS
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Samferdselsdepartementet	Postboks 8010 DEP	0030	OSLO
Sjøfartsdirektoratet	Postboks 2222	5509	HAUGESUND
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO
Skagerakfisk	Postboks 800 Postmottak		
Skatteetaten	Postboks 9200 Grønland	0134	OSLO
Tolldirektoratet	Postboks 8122 Dep	0032	OSLO
Troms og Finnmark fylkeskommune			
Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
Utenriksdepartementet	Postboks 8114 DEP	0032	OSLO
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Vest-Norges Fiskesalslag	Postboks 83	6701	MÅLØY
Yes Seafishing			